

[Hanne Severinsen]

kvinder, vi kan få ud i andre job, jo mere kan vi også få nogle af kvindernes normer med ind i de job, og det tror jeg vil være en fordel.

Vi fik også vedtaget her i foråret, at man skulle styrke kvindeforskningen, og det tror jeg er vigtigt; der ligger givetvis en masse barrierer rundt omkring, bl.a. i vores uddannelsessystem. Der uddannes måske på drengenes præmisser. Pigerne har sværere ved at følge med, og det er måske ikke altid pigerne skyld. Jeg tror, der ligger nogle vældige store opgaver her også i de kommende år.

Meget af det handler jo, når vi taler om det nationale plan, om normer og holdninger, og de er svære at lovgive om. Først og fremmest er det vigtigt, at vi alle sammen bidrager til at mobilisere den offentlige mening, at vi alle sammen prøver at gøre, hvad vi kan, for at sikre, at der i det kommende år kommer en debat om, at kvinder og mænd har et fælles ansvar både for deres familier og for samfundet, for hvis kvinderne skal ud på arbejdsmarkedet, hvis kvinderne skal have reel ligestilling, så skal de også have hjælp af mændene.

På det internationale plan er det vigtigt, at vi stadig væk får kvindespørgsmålet på FN's dagsorden. Kvindetåret er slut, men det er opgaverne ikke.

Der findes utallige FN-organer, og hvis man gennemlæser de fremadrettede strategier, er der gode forslag til, hvordan man kan styrke kvindernes stilling i disse organer. Det er ikke bare et spørgsmål om at ansætte kvinder. Det er også et spørgsmål om, at kvinder skal indgå i statistikken, at man skal tage hensyn til kvindernes arbejde, at man skal støtte kvindeprojekter, og at man i de regionale kommissioners beretninger skal tage kvinders vilkår med.

I øjeblikket foregår der drøftelser i FN's generalforsamling om, hvordan man skal følge de fremadrettede strategier op, og hvad der i det hele taget skal komme ud af Nairobi-konferencen; dette er vigtigt, for i sidste ende er det FN's generalforsamling, der har den besluttende myndighed.

Jeg håber, vi kan nå frem til en afklaring, men der er noget, der tyder på, at det vil blive lagt over til FN's kvindekommision at komme med nogle henstillinger, og at det så først bliver på næste generalforsamling, der

vil blive taget endelig stilling til, hvordan det hele skal følges op.

Mange lande har været afventende, når det gælder spørgsmålet om flere kvindekongresser. Fra dansk side har vi taget stilling. Vi mener, at der skal holdes regelmæssige konferencer. Vi mener, at det er et vigtigt netværk, vi har bygget op, og det bør vi ikke ødelægge. Men der er nok en hel del lande, som er lidt skeptiske og lidt afventende, og det hænger måske sammen med, at mange af forberedelserne har været meget omfattende, måske også mere omfattende end egentlig nødvendigt. Jeg tror, at man kunne finde andre måder at lægge vægt på forskellige temaer på. Vi har jo undertemaerne: uddannelse, sundhed og arbejde. Hvis vi lagde noget mere vægt på disse undertemaer, tror jeg også, at u-landene ville være mere interesserede i kvindekongresser, for det er måske nok lidt for omfattende hver eneste gang at skulle have temaet fred; i hvert fald betyder det jo, at man stort set har alt på dagsordenen.

Jeg tror også, det er vigtigt, at vi lægger mere vægt på de regionale konferencer som led i forberedelserne, og allervigtigst er det – og det har vi jo også fra dansk side hele tiden lagt vægt på – at vi får de alternative konferencer samtidig, ja, man kan måske endda sige, at de alternative konferencer er vigtigere end selve verdenskonferencerne. Men de to konferencetyper beriger hinanden og er derved med til at styrke debatten om kvindespørgsmålene.

Fra dansk side har vi været enige om, at kvindernes rolle i udviklingsprocessen er det vigtigste spørgsmål; jeg håber derfor, vi alle sammen kan være enige om, at de kvindeprojekter, som Danida har, skal styrkes, og at vi i det hele taget skal gøre, hvad vi kan, for, at flere midler bliver brugt til kvindeprojekter. Kvinderne i u-landene har mange problemer, mange af dem er eneforsørgere, og de har det problem, at de mangler juridisk mulighed for at eje jord. De mangler helt grundlæggende ressourcer – vandsundhed. De har meget få rettigheder – dem kan vi være med til at støtte dem i at få.

Hvis jeg skal konkludere, vil jeg sige, at vi har nået meget i løbet af de 10 år, men det er vigtigt, at vi får fulgt de fremadrettede strategier op, og det skal vi gøre både på nationalt og på internationalt plan. Vi har gjort frem-